

Slovní zhodnocení realizovaného projektu VISK 8/A za rok 2023

1. Stručná charakteristika cíle projektu

Cílem projektu v roce 2023, který navazuje na předchozí jednoleté projekty, bylo **zajištění kontinuálního přístupu** k českým i zahraničním informačním zdrojům ve veřejně přístupných knihovnách, které se do projektu přihlásily. Databáze obsahují aktuální odborné a populárně naučné informace z ekonomiky, politiky, kultury, práva atd. a jsou určeny pro široké spektrum čtenářů a uživatelů, čímž je podporováno jejich vzdělávání a sebevzdělávání.

2. Realizovaný postup řešení, rekapitulace případných změn, použití finančních prostředků

Přístup do **Anopress**, mediální databáze s archivem, která byla nabízena s jednotnou cenou, si zvolilo **55 knihoven**. K využívání databáze právních informací **ASPI** ve dvou variantách obsahu a ceny se přihlásilo **25 knihoven**. Databázi zahraničních deníků a populárně naučných časopisů **PressReader** si vybralo **30 knihoven**. Zde byla cena stanovena v souladu s licenční politikou producenta podle počtu obyvatel místa, kde se knihovna nachází. V příloze č. 1 je uveden seznam zpřístupňovaných databází a knihoven.

Na zajištění služby multilicenčního přístupu do plnotextových databází na období duben-listopad 2023 byly stejně jako v minulých letech požadovány pouze **neinvestiční finanční prostředky**. Tím, že finanční prostředky byly plánovány časově před přihláškami knihoven a nebylo tedy zřejmé, kolik knihoven se přihlásí, došlo k nedostatku přidělených finančních prostředků, a proto jedna knihovna musela být z projektu vyřazena. Rozhodnutí o vyřazení bylo založeno na statistikách z předchozího roku. Kvůli zajištění efektivity, aby mohlo elektronické informační zdroje využívat co nejvíce knihoven, musela být knihovna s nejnižšími statistikami vyřazena z užívání databáze PressReader a z důvodu zcela nulových statistik byla vyřazena také u využívání databáze Anopress. Po tomto kroku byly přidělené finance pro projekt již dostatečné, ale určitá výše financí stále přebývala, a jelikož by tak v opačném případě došlo k nedočerpaní přidělených finančních prostředků, bylo ze zbývajících částky po dohodě s dodavatelem fy WolterKluwer uhrazeno rozšíření autorského obsahu pro 25 knihoven v databázi právních informací ASPI. Jednalo se o částku 40 419,- Kč. Se všemi firmami byly uzavřeny smlouvy na přístupy do databází a knihovny byly o změnách a novinkách informovány prostřednictvím e-mailové pošty.

Knihovnám bylo nabídnuté školení pro práci s databázemi na začátku letního období a představení databází v podzimním termínu. Knihovny si mohly v červnu vybrat semináře jak v prezenční tak on-line formě. Zájem pro on-line formu semináře byl jednoznačný, k prezenčnímu semináři se přihlásil pouze jeden účastník, proto byly pro knihovny uskutečněny pouze webináře. Webinář k databázi Anopress se uskutečnil 26. června 2023 a zúčastnilo se 48 účastníků. Webinář databáze PressReader se uskutečnil 27. června 2023, ke kterému se přihlásilo 36 účastníků. Webinář databáze ASPI se uskutečnil 28. června 2023 a zúčastnilo se jej 28 účastníků. Kvůli zaznamenání značného poklesu zájmu o prezenční semináře, byla knihovnám v podzimním termínu nabídnuta pouze on-line forma semináře. Presentaci databáze Pressreader 10. listopadu 2023 sledovalo 46 účastníků. Databáze Anopress byla prezentována 13. listopadu 2023 pro 57 účastníků. Webinář databáze ASPI byl uskutečněn 14. listopadu a účastnilo se jej 37 účastníků. Na základě výsledků z předběžného průzkumu a podaných přihlášek v roce 2023, byla pro rok 2024 do projektu zařazena databáze Archiv zpravodajství ČTK. V roce 2023 byl tedy nově uskutečněn 15. listopadu také webinář k databázi Archiv zpravodajství ČTK, kde byla služba knihovnám představena a ke kterému se připojilo 48 účastníků.

Se zástupci knihoven byla řešitelka projektu v případě potřeby v kontaktu prostřednictvím e-mailové pošty nebo telefonu. Pravidelně měsíčně byly knihovnám posílány statistiky využívání databází a to v položkách počet přístupů, počet dotazů a počet zobrazených plných textů. V souvislosti s kybernetickým útokem, s kterým se potýkala společnost Newton Media, přišla společnost o data ke statistikám za měsíc srpen. Jednalo se o ojedinělou situaci a statistiky tak za měsíc srpen nejsou u databáze Anopress k dispozici. Statistika jsou uvedeny v přílohách č. 2-4.

3. Dosažené výsledky, charakteristika výstupů, přínos řešení

I nadále byla zajištěna **kontinuita** přístupu do vybraných plnotextových elektronických informačních zdrojů domácí i zahraniční provenience. Nabídka služeb byla rozšířena o další autorský obsah databáze právních informací ASPI. Pro čtenáře a uživatele širokého spektra veřejně přístupných knihoven zůstala **zachována úroveň služeb**, které knihovny již standardně poskytují, tj. rychlý a kvalitní přístup k **aktuálním informacím** z ekonomiky, politiky, práva nebo kultury. V knihovnách mohly být zpřístupněny i dokumenty, které nejsou předmětem jejich trvalého uchovávání v knihovním fondu. Zavedená praxe, tj. multilicenční přístup a podání jedné žádosti a jednoho vyhodnocení, je pro knihovny jednoznačným přínosem především z hlediska ušetření pracovních kapacit.